

Qələbəni bizə yaşadanları

YASAT

OCAQ SPORT KLUBU

ÖVLADLARINIZIN SAĞLAM, AKTİV VƏ
İSTƏYİRSİNİZ!? O ZAMAN ONLARI GİMNASTİ
MƏŞQLƏRİ ÜÇÜN RAHATLIQLA ETİBAR E
KLUBU

ƏLAQƏ NÖMRƏSİ: +99455 500
ÜNVAN: ABBAS SƏHHƏT KÜÇƏSİ 2, HE

WWW.OCAQSPORTKLUBU.AZ

OCAQKLUB

OCAQSPORTKLUBU

EYNİ ZAMANDA GÜCLÜ OLMASINI
KA MƏŞQLƏRİNƏ YAZDIRIN. GİMNASTİKA
DƏCƏYİNİZ MƏKAN İSƏ "OCAQ SPORT"
DUR.

6 83 44 / +99450 642 92 82
YDƏR ƏLİYEV ADINA İDMAN ARENASI
SPORT.AZ

**DÜNYA MEBELİ BİR ÜNVANDA,
BİR MƏKANDA!**

www.bems.az

**BAKİ-SUMQAYIT ŞOSSESİ
7-Cİ KM / RİYAD TİCARƏT MƏRKƏZİ**

**012 408-71-08;
050 358-35-75**

BU SAYIMIZDA

QIZILSIZ TOKIO

3 GÜMÜŞ, 4 BÜRÜNC

səh.6

Tokio-2020-də
tarixə düşənlər

səh.18

Cüdo üzrə milli
komandada yeni
məşqçilər heyəti

səh.20

Mövlud Mirəliyev:
"Uğursuzluğa səbəb
psixoloji gərginlikdir"

səh.22

Boccia – bir ömür
yoludur!

səh.24

Azərbaycan
Milli İdman
Növləri
Assosiasiyası

səh.28

SUMO - Avropa
Oyunlarında

səh.33

Nicat Ələkbərli:
"Olimpiyaçılarımızı
diqqətlə izləyirdim"

səh.36

SPORTSMAN

Baş redaktor:

Rəşad Qəmərsəhoğlu

Ünvan: Bakı, Fətəli Xan Xoyski 10,
Tofiq Bəhramov adına
Respublika Stadionu
Telefon: 012 511 15 32

e-mail: sportsmagazine@mail.ru
www.sportsman.az

Jurnal Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan
keçmişdir. №1164

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi
uyğun gəlməyə bilər.
Reklamlarda gedən mətnlərə görə
jurnal məsuliyyət daşımır.

Jurnal Azərbaycanda "Raf" Poliqraf
mətbəəsində çap edilib.

Üz səhifədə:

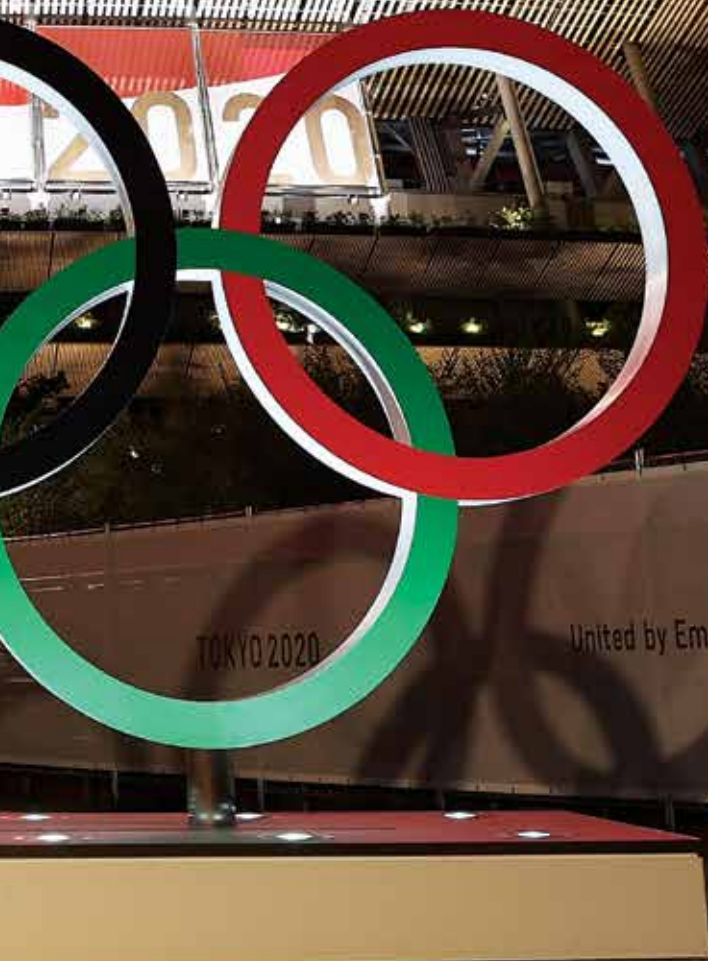
Tokio 2020
Olimpiadasında
mükafatçılarımız

QIZILSIZ TOKİO

3 GÜMÜŞ, 4 BÜRÜNC

Dünyanın böyük səbirsizliklə gözlədiyi XXXII Yay Olimpiya Oyunları başa çatdı. Yaponiyanın paytaxtı Tokionun evsahibliyi etdiyi turnir, məlum səbəblərdən əvvəlki turnirlərdən xeyli fərqləndi. Dünyanı ağuşuna alan Covid-19 bəlası idman səhəsində də özünü göstərdi. Bir il təxirə salınan olimpiada Təşkilat Komitəsinin böyük səyləri nəticəsində ərəşəyə gəldi. Yaponiya dövləti böyük məsuliyyətin öhdəsindən layiqincə gəldi. Düzdür, ölkə vətəndaşları oyunların keçirilməsinə qarşı çıxırdılar, amma yapon hökuməti turniri uğurla başa vurdu. Bununla belə, Covid-19 səbəbindən bir çox qadağalar və yarışların azarkeşsiz keçirilməsi birmənalı qarşılanmadı.

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi Tokio Yay Olimpiya oyunlarında 44 idmançı ilə təmsil olunub. Onlardan 28-i kişilərin, 16-ı isə qadınların yarışında mübarizə aparıb. Təmsilçilərimizdən cəmi 7-si fəxri kürsüdə yer ala

bilib (3 gümüş, 4 bürünc). Nəticədə komandamız uzun illərdən sonra olimpiadanı qızıl medalsız başa vurub. Müstəqil dövlət kimi, ilk dəfə iştirak etdiyimiz Atlanta-96 oyunlarında təmsilçilərimiz fəxri kürsünün ən yüksək pıl-

olimpiyaçılarımız beynəlxalq turnirlər və təlim-məşq toplanışlarında istənilən səviyyədə çıxış edə bilməmişdilər. Amma bu amil digər ölkələrdə də mövcud olduğu üçün bunu sadəcə "yaxşı bəhanə" də adlandırmaq olar. Sadəcə, bəzi federasiyaların işə dırnaqarası yanaşması nəticələrdə özünü əks etdirdi.

İlk dəfə Olimpiya oyunlarının proqramına daxil edilən karatedə ölkəmiz ən yaxşı nəticəyə imza atdı. Üç karateçimizdən ikisi yalnız finalda məğlubiyyət acısı yaşadı. Dünyada kifayət qədər məşhur olan Rafael Ağayev (75 kq) həlledici görüşdə italyalı rəqibi ilə bacarmadı. Qrup mərhələsində də qarşılaşan idman-

ləsində yer ala bilməmişdilər. Bundan sonra keçirilən Sidney, Afina, Pekin, London və Rio-de-Janeyro olimpiadalarında ən azı bir qızıl medal qazana bilmişdik.

Tokio oyunlarındakı uğursuzluğun obyektiv və subyektiv səbəbləri var. Etiraf edək ki, son illər idman sahəsindəki problemlər özünü qabarıq şəkildə büruzə verir. Güleş, boks, ağır atletika kimi növlərdə nəticələr heç də ürəkaçan deyildi. Əvəzində cüdo və taekvondoçularımız çıxış etdikləri turnirlərdə müəyyən uğurlar qazanırdılar. Bu baxımdan adıçəkilən idman növlərində Tokioda daha yüksək nəticələrə ümidlər böyük idi. Düzdür, pandemiya səbəbindən

Rafael Ağayev: "Əvvəla bütün Azərbaycan xalqını təbrik edirəm. Mən bu gün yer tutmaya və ya birinci də ola bilərdim. Kimisə gözəndən salmaq istəmirəm. Bəzi

idmançılar gəzmək, Olimpiadada iştirak etmək üçün gəlirlər. Mən isə evdən çıxanda bura qızıl üçün gəlmişdim. Təəssüf ki, medalın əyari gümüş oldu. Bütün sualların cavabını özünüz dediniz ki, hakimlərə qarşı da döyüşdüm. Bəhanələri sevmirəm, gümüş medal oldu. Allahıma təşəkkür edirəm. Bu yolda mənə həm mənəvi, həm də fiziki cəhətdən kömək olanlara "çox sağ ol" deyirəm. Ölkə başçımıza təşəkkür edirəm, hər zaman qayğı göstərüb. Federasiyamızın prezidenti Yaşar Bəşirova, şəxsi müəllimim Füzuli Musayevə, yığma komandanın baş məşqçisi və ilk müəllimim Rafael Məmmədova "çox sağ ol" deyirəm.

Hisslər çox gözəldir. Finalda uduzanda üzülsən. 3-cü yer uğrunda yarışanda qələbə qazanıb sevinirsən. İstərdim qızıl olsun. Gümüşə görə də çox sevinirəm. Vətənim, xalqım və karyeramda olmayan bir medalı qazandım".

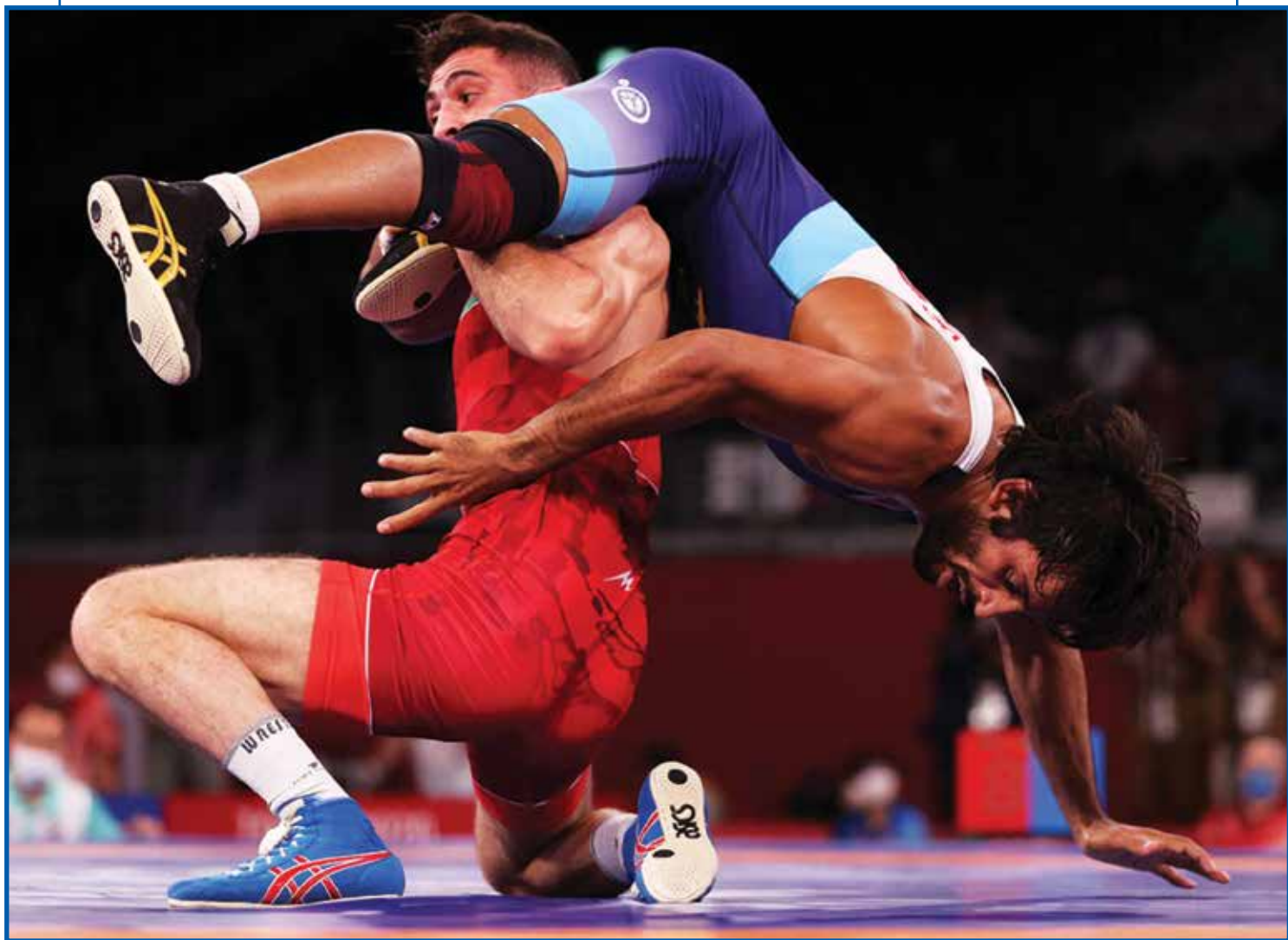

çıların mübarizəsində Luici Busa qələbə qazanmışdı. Rəqib finalda da qələbəni bayram edib. 5 qat dünya, 11 qat Avropa çempionu olan Rafael isə medal kolleksiyasını Olimpiya gümüşü ilə zənginləşdirib.

2018-ci ilin dünya çempionu İrina Zaretska həlledici döyüşdə misirli rəqibinə uduzub. Qrup mərhələsində bir dəfə məğlub olan karateçimiz yarımfinalda çinli rəqibinə 7:2 hesabı ilə qalib gəlib. Zaretskanın finaldakı rəqibi o qədər tanınmayan Feryal Aşraf Abdelaziz olub. Çoxları idmançımızı favorit saysa da, görüş rəqibin qələbəsi ilə başa çatıb.

Irina Zaretska: "Bilirdim ki, qızıl ala biləcək sonuncu idmançı idim və buna çox az qalmışdı. Sözün əsl mənasında mənə 1 saniyə yetmədi. İndi anlayıram ki, bu necə vacib idi. Mənə dəstək olan hər kəsə təşəkkür edərim. Bilirəm ki, bütün Azərbaycan məndən qızıl medal gözləyirdi. Mənə yazırdılar, işarələyirdilər. Dəstəyiniz üçün çox sağ olun və başıslayın".

Güləşdə üçqat dünya və Avropa çempionu olan Hacı Əliyev, eyni uğuru Olimpiya oyunlarında təkrarlaya bilməyib. Beş il əvvəl Rio-de-Janeyroda bürünc qazanan idmançı bu dəfə gümüş əldə edib. Final görüşündə yerli idmançı ilə

üz-üzə gələn Hacı, məğlubiyyət acısı yaşayıb. Əliyev 2018-ci ilin dünya çempionu Takuto Otaguro ilə iki il əvvəl dünya çempionatında da qarşılaşmışdı. O vaxt təsəlliverici görüşdə yaponiyalı idmançı qalib gəlmişdi. Güləşçimiz həm revans

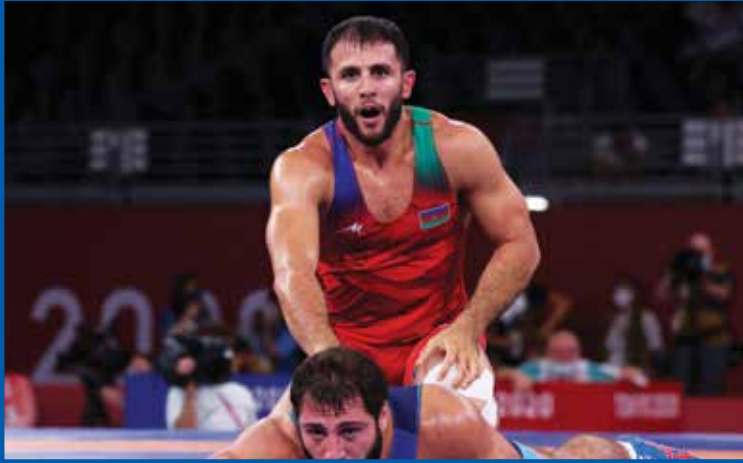
şansını qaçıdırıb, həm də qızıl medal qazana bilməyib.

Güləşdə daha iki medal bürünc olub. Yunan-Roma güləşində Rafiq Hüseynov (77 kq), qadın güləşində isə Mariya Stadnik (50 kq) fəxri kürsüdə yer alıblar. Xüsusilə, Rafiqin

Hacı Əliyev: “Rəqibin ayağıma girəcəyini bilirdim. Görüşün əvvəlindən 5-6 dəfə buna cəhd göstərdi, ayağımı vermədim. Amma son saniyələrdə xal verdim. Yaponiyalı idmançı heç nədən tez-tez görüşü saxlayırdı ki, guya zədə alıb. Güləşə zidd hərəkətlər də çox edirdi. Gah kəllə vururdu, gah cırmaq atırdı. Bunlar güləşdə olan şeylərdir. Olimpiya çempionluğu üçün çox əziyyət çəkmişdim. Deməli, qismətimdə gümüş medal var imiş. Güləşdiyim anda elə görünürdü ki, mənim də aktivimə 2 xal yazılmalıdır. Amma mənə, hakimlər düz qərar verdilər. Deməzdim ki, ədalətsiz qərar verdilər. Sadəcə, sona yaxın rəqib qaçırdı. Mənə elə gəlir ki, illərdir verilən tapşırığı layiqincə yerinə yetirə bildim”.

Rafiq Hüseynov: "Bütün yarışlarda medallarım var idi, təkçə Olimpiadadan başqa. Hər dəfə bir problem çıxırdı, iştirak edə bilmirdim. Çox şadam ki, lisenziya qazanaraq, bu dəfə iştirak etdim. İdmanda erməni və ya başqa millətdən olan rəqibdə fərq qoymuram. Qələbə istənilən halda qələbədir. Əslində idmanda bu fikirlər düzgün yanaşma deyil. Ermənini udanda qəhrəman, ona uduzanda isə xalq düşməni olursan. Əsas odur ki, medal qazanmışam, bundan böyük qələbə yoxdur. Bu, atamın qələbəsidir".

bürünc görüşündə erməni Çalyana qalib gəlməsi, ölkəmizdə böyük sevincə səbəb olub.

Stadnik isə karyerasında 4-cü Olimpiya medalını qazanıb. İki dəfə gümüş qazanan Mariya, iki dəfə də bürüncə sevinib. O, yarımfinalda güclü rəqibinə məğlub olsa da medal şansını qaçırmayıb. Bununla da, Stadnik 4 medalla komandamızın ən tiltullu idmançısı olub.

Mariya Stadnik: "Yarışın ilk günündə narahat idim. Çünki qızıl medal qazana bilmədim. İndi başa düşürəm ki, olimpiya medalı nə deməkdir. Bir çox idmançı mənim yerimdə olmaq istəyərdi. Bu medalı qazandığım və belə idman karyerasına sahib olduğum üçün Allahıma şükür edirəm. Çox xoşbəxtəm ki, bu gün 3-cü yeri tutdum. Çox emosionalıyam, nə deyəcəyimi bilmirəm".

Cudo yığmamız olimpiadada uğursuz çıxış edib. Pandemiya dövründə ən yaxşı hazırlıq məhz Azərbaycan Cüdo Federasiyasının yığması üçün yaradılmışdı. Təəssüflər olsun ki, cudoçularımız Olimpiya oyunlarında onlara bəslənən ümidləri doğrultmadılar. Nəticədə komanda Tokioda cəmi bir bürüncə sevindi. Qadınların mübarizəsində İrina Kindzerska (78 kq) iki qələbədən sonra yarımfinalda yaponiyalı rəqibinə uduzub. Buna baxmayaraq, 3-cü yer uğrunda görüşdə cüdoçumuz çinli rəqibini məğlub edib. Təsadüfi deyil ki, cüdo yarışları başa çatdı kimi komandanın ukraynalı baş məşqçisi tutduğu vəzifədən istefa verib. Bu amil bir daha cüdo yığmamızın hədəfə çatmadığını sübuta yetirir.

İrina Kindzerska: "Çox üzüldüm ki, yaponiyalıya uduzdum. Olimpiya çempionu olmağı çox istəyirdim. Bu məğlubiyyətdən sonra psixoloji cəhətdən toparlanmaq çox çətin idi. Başa düşürdüm ki, ikinci dəfə əldən verə bilmərəm. Buna imkan verməzdim. Bu gün sevinc göz yaşları hələ çox olacaq. Azərbaycan bu Olimpiadada hələ medal qazanmamışdı. Bu, ilk oldu. Çox fəxr edirəm ki, medal hesabını açdım. Ümid edirəm ki, bu medallar hələ çox olacaq. Hələlik karyeramda fasilə verəcəm. Bərpa olunmaq, müalicə lazımdır. Zədələrim olub.

Ötən il Olimpiada bir il təxirə salındı. Bu idmançı üçün çox ağırdır. Ağlayırdım. Gücümü necə saxlayacağımı bilmirdim. Son anadək yarışın keçiriləcəyinə inanmırdım. Hər dəfə Olimpiadanın ləğvi barədə danışıldılar. Amma sevinirəm ki, yarış baş tutdu. Çox şadam ki, kiçik tarixin bir parçası oldum".

Cudoçuların aqibətini boks yığması da yaşayıb. Turnirə 5 idmançı ilə yollanan komandanın qazancı cəmi bir bürünc olub. Əslən kubalı Loren Alfonso yarımfinalda məğlub olaraq, mübarizəni erkən dayandırıb. Rio-de-Janeyro Olimpiadasının gümüş mükafatçısı Lorenzo Sotomayor bu dəfə ümidləri doğrultmayıb. Daha çox şəxsi həyatındakı qalmaqlarla yadda qalan boksçu deyəsən artıq komandamıza xeyir vermək gücündə deyil. Bürünc medalı isə 81 kq-da çıxış edən kubalı boksçumuz Alfonso Dominges qazanıb. Yarımfinal döyüşündə öz yerlisi Olimpiya və dünya çempionu olan Arlen Lopezə məğlub olan Alfonso, bürünc medalla kifayətlənməli olub.

Alfonso Dominges: "Medal qazandığım üçün çox sevinliyəm. Tokioda məqsədim çempion olmaq idi. Yarışa da yaxşı başlamışdım. Olimpiadada debütdə dünya çempionatının ikincisi olan özbəkistanlı Dilşotbek Ruzmetovla qarşılaşdım. Kifayət qədər çətin alınan döyüşdə qələbə qazandım. Ardınca türkiyəli Bayram Malkanı da məğlub etdim. Yarımfinalda kubalı Arlen Lopezlə üz-üzə gəldim. Olimpiya və dünya çempionu ilə görüş də mənim üçün yaxşı başlamışdı. Lakin bunu sonadək davam etdirmədim. Daha təcrübəli olan rəqib finala adladı. O, hələdici görüşdə mənim Avropa Oyunlarında məğlub etdiyim böyük britaniyalı Benjamin Uittakerə qalib gələrək növbəti dəfə Olimpiadanın qızıl medalçısı adına yiyələndi. Tokio-2020-də mükafatçılar sırasına düşdüyüm və Yaponiya paytaxtında Azərbaycan bayrağını dalğalandırdığım üçün qürurluyam. Bununla kifayətlənməyəcəm. Əsas hədəfim növbəti yarışlarda da uğurlu çıxış edib, daha çox titul qazanmaqdır. İnanıram ki, bunu bacaracağam".

Yaşar Bəşirov

Azərbaycan Karate Federasiyasının prezidenti

Böyük inamla gəlib finala çatdıq. Söz verdik ki, qızıl olacaq. Təəssüflər olsun ki, belə alındı. Bu idmandır, bil-

mək olmur. Yalnız bizdən asılı deyil, hakimlərdən, ətrafda olan mühitdən də, bəxtdən də asılıdır. Onu deyim ki, Türkiyənin bir nömrəli idmançılarından Uğur Aktaş 3-cü oldu, 55 kq çəkiddə favorit olan Serap Özçelik yer tuta bilmədi. İrina Zaretska məğlub etdiyi yapon Ayumi Uekusa dünya çempionu idi, ağır çəkiddə 1 nömrə idi. Yer tuta bilmədi. Digər yaponiyalı Ryutaro Araqa özü 3-cü yeri güclə tutdu. Təsəlli vermərəm. Demək istəyirəm ki, hər bir azərbaycanlı fəxr edə, çox sevənə bilər ki, 200-dən çox ölkə arasında 2 finala çıxdıq. Kumitedə cəmi 6 final var idi. Onun ikisində Azərbaycan iştirak etdi. Bunda da birinci olduq. Amma qızıl olsaydı super, daha gözəl olardı. Bu tarixdir. Çünki karate ilk dəfədir Olimpiya proqramına daxil edilmişdi. Mütləq o qızılı götürməli idik. Amma fərqli də ola bilərdi. Təsəvvür edin ki, üçqat dünya çempionu Hacı Əliyev kimi idmançı da çox istəyirdi qızıl qazansın. Onu da təbrik edirik. Bu gün belə alındı. Başqa cür də ola bilərdi. Ya hamısı qızıl olardı, ya heç o da olmazdı. Sağ olsun idmançılarımız.

5 il əvvəl Braziliyada bir qızıl, iki bürünc qazanan taekvando yığmamız Tokionu başaşağı tərk edib. Fəridə Əzizova ilk, Miad Bəqiri isə ikinci döyüşdə mübarizəni dayandırmaqlı olub. Olimpiya çempionu Radik İsayev isə ümumiyyətlə, olimpiadaya vəsiqə qazana bilməmişdi.

Üzgüçülük, atıcılıq, qılıncoynatma, badminton yarışlarında isə idmançılarımız idmanda olan məşhur ifadə - "əsas iştirak etməkdir" şüarı ilə çıxış ediblər. Təmsilçilərimiz ya finiş xəttinə çatmayıblar, ya da ilk görüşdəcə məğlubiyyət acısı yaşayıblar.

Nəticədə Olimpiya yığmamız Tokionu 7 medalla tərk edib. Üç gümüş, dörd bürüncə ölkəmiz medalının əyarına görə komanda hesabında 67-ci yeri tutub. Medal sayına görə isə komandamız 33-cü pillədə qərarlaşıb.

Kamal RZA

MEDAL	AD, SOYAD	OYUNLAR	İDMAN
Gümüş	Namiq Abdullayev	1996 Atlanta	Güleş
Qızıl	Zemfira Meftahatdinova	2000 Sidney	Atıcılıq
Qızıl	Namiq Abdullayev	2000 Sidney	Güleş
Bürünc	Vüqar Ələkbərov	2000 Sidney	Boks
Qızıl	Fərid Mansurov	2004 Afina	Güleş
Bürünc	Fuad Aslanov	2004 Afina	Boks
Bürünc	Ağası Məmmədov	2004 Afina	Boks
Bürünc	İradə Aşumova	2004 Afina	Atıcılıq
Bürünc	Zemfira Meftahatdinova	2004 Afina	Atıcılıq
Qızıl	Elnur Məmmədli	2008 Pekin	Cüdo
Gümüş	Rövşan Bayramov	2008 Pekin	Güleş
Bürünc	Şahin İmranov	2008 Pekin	Boks
Bürünc	Mövlud Mirəliyev	2008 Pekin	Cüdo
Bürünc	Mariya Stadnik	2008 Pekin	Güleş
Bürünc	Xetag Qazyumov	2008 Pekin	Güleş
Qızıl	Toğrul Əsgərov	2012 London	Güleş
Qızıl	Şərif Şərifov	2012 London	Güleş
Gümüş	Rövşən Bayramov	2012 London	Güleş
Gümüş	Mariya Stadnik	2012 London	Güleş
Bürünc	Teymur Məmmədov	2012 London	Boks
Bürünc	Maqomedrasul Məcidov	2012 London	Boks
Bürünc	Xetag Qazyumov	2012 London	Güleş
Bürünc	Emin Əhmədov	2012 London	Güleş
Bürünc	Yuliya Ratkeviç	2012 London	Güleş
Qızıl	Radik İsayev	2016 Rio de Janeiro	Taekvondo
Gümüş	Lorenzo Sotomayor	2016 Rio de Janeiro	Boks
Gümüş	Valentin Demyanenko	2016 Rio de Janeiro	Kanoe
Gümüş	Rüstəm Orucov	2016 Rio de Janeiro	Cüdo
Gümüş	Elmar Qasımov	2016 Rio de Janeiro	Cüdo
Gümüş	Toğrul Əsgərov	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Gümüş	Xetag Qazyumov	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Gümüş	Mariya Stadnik	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Bürünc	Kamran Şahsuvarlı	2016 Rio de Janeiro	Boks
Bürünc	Inna Osipenko-Radomska	2016 Rio de Janeiro	Kanoe
Bürünc	Milad Beigi	2016 Rio de Janeiro	Taekvondo
Bürünc	Patimat Abakarova	2016 Rio de Janeiro	Taekvondo
Bürünc	Hacı Əliyev	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Bürünc	Cəbrayıl Həsənov	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Bürünc	Şərif Şərifov	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Bürünc	Rasul Çunayev	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Bürünc	Sabah Şariati	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Bürünc	Nataliya Sinisin	2016 Rio de Janeiro	Güleş
Gümüş	İrina Zaretska	2020 Tokio	Karate
Gümüş	Rafael Ağayev	2020 Tokio	Karate
Gümüş	Hacı Əliyev	2020 Tokio	Güleş
Bürünc	İrina Kinderzka	2020 Tokio	Cüdo
Bürünc	Loren Alfonso	2020 Tokio	Boks
Bürünc	Rafiq Hüseynov	2020 Tokio	Güleş
Bürünc	Mariya Stadnik	2020 Tokio	Güleş

Tokio-2020-də tarixə düşənlər

Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunları bir sıra maraqlı məqamlarla qeydə alınıb. Apasport.az saytının məlumatına görə, iyulun 23-dən avqustun 8-dək keçirilən turnirdə rekordlar və diqqətçəkən göstəricilər tarixə düşüb.

93 ölkə

Tokio-2020-də 93 ölkənin idmançıları medal qazanıb. Bu, Olimpiadalar tarixində yeni rekorddur. Bunadək rekord 87 yığma üzvlərinin fərqləndiyi Pekin-2008-ə məxsus idi.

Sue Bird və Diana Tauris

“Penta-trik”

ABŞ yığmasının basketbolçuları Sue Bird və Diana Tauris ən azı 5 Olimpiadada qızıl medal qazanan ilk idmançılar olub. Onlar Afina-2004, Pekin-2008, London-2012, Rio-2016 və Tokio-2020-nin çempionlarıdır.

“11-lik”

ABŞ atleti Alison Feliks Olimpiya Oyunlarında qazandığı medalların sayını 11-ə çatdırıb. O, atletika tarixində bunu bacaran 12-ci idmançıdır. Yalnız finlandiyalı Paavo Nurmi daha çox – 12 dəfə fərqlənib.

22 dünya rekordu

Tokio-2020-də 22 dünya rekordu qeydə alınıb. Onlardan 7-si velosi-

Alison Feliks

ped idmanı, 6-sı üzgüçülük, 4-ü ağırliqqaldırma, 3-ü atletika, 1-i atıcılıq, 1-i qayayadırmanmada qeydə alınıb.

3-cü

Keniyalı Eliud Kipçoqe Olimpiya Oyunlarında iki marafonda çempion olan 3-cü idmançı olub. Onun aktivində 5 min metr məsafəyə qaçışda da Olimpiya bürüncü də var.

İxtisaslaşanlar

Olimpiadada 5 və ya daha çox medal qazanan ölkələrdən 6-sı mükafatlarının yarısından çoxunu bir idman

Eliud Kipchoqe

növündə əldə edib. Polşa, Yamayka və Keniya atletikada, Gürcüstan cüdoda, İran güləşdə, İndoneziya ağır-ısqaldırmada ixtisaslaşıb.

“Taxta medal”

Bir çox ölkələrdə mükafatların bir addımlığında dayanıb 4-cü olanlara “taxta medal”çı deyirlər. Tokio-2020-də ABŞ hamıdan çox – 26, Rusiya Olimpiya Komitəsi – 15, Böyük Britaniya 14 belə nəticə göstərüb.

Qadınlar dünyası

Qadın idmançıların qazandığı medalların sayı ümumi sıralama ilə düz mütənasibdir. ABŞ (23 qızıl, 22 gümüş, 21 bürünc) birinci, Çin (22 qızıl, 16 gümüş, 9 bürünc) ikinci, Yaponiya (14 qızıl, 8 gümüş, 8 bürünc) üçüncüdür.

Ən bahalı

Tokio-2020 Olimpiadalar tarixinə ən çox xərc çəkilən yarış kimi düşüb. Təşkilatçılar ümumilikdə 25 milyard dollar xərcləyib. Bunun 2,8 milyardı yarışın koronavirus pandemiyası üzündən bir il təxirə salınması ilə bağlıdır.

4 milyard

Tokio-2020-nin yarışlarını 4 milyard televiziya tamaşaçısı izləyib. Bu, Olimpiadalar üçün rekord göstəricidir. İlk rəqəmlərə əsasən yayım Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinə 1 milyard dollar qazandırıb.

Mijain Lopes

Sinqapurda rekord mükafat

Qızıl medal üçün ən çox mükafat vəd olunan ölkə Sinqapurdur – 737 min dollar. Çin Taypeyində çempionluğun dəyəri 716 min təşkil edib. İndoneziyada bu rəqəm 346, Banqaladəşdə 300, Qazaxıstanda 250 minə bərabərdir. Malayziya (236), İtaliya (213) və Filippin (200) də 200 mini arxada qoyub.

İlk medalçı transgender

Kanadalı Rebekka Kuinn Olimpiya Oyunlarında medal qazanan ilk transgender olub. O, qadın futbolçulardan ibarət yığmada qızıl medala sahib çıxıb.

4 qat Olimpiya çempionu olan güləşçi

Maraqlıdır ki, hər üç olimpiada –

London, Rio-de-janeyro və Tokioda türkiyəli güləşçi Rıza Kayaalp məhz Mijain Lopesə uduzaraq, qızıl qazanmaq şansını qaçıdırıb. Lopes ardıcıl 4 Olimpiya Oyunlarında qızıl medal qazanmaqla, tarixə düşüb. İndiyədək Oyunların tarixində heç bir güləşçi 4 qızıl medal qazanmayıb.

ABŞ son gündə qalib oldu

XXXII Yay Olimpiya oyunlarında ümumilikdə 339 dəst medal sahibini tapıb. Yarışların birində - iki qızıl medal təqdim edildiyindən 340 çempionluq və 338 vitse-çempionluq qeydə alınıb. Bürünc medalların sayı isə 402 olub.

Medal sıralamasının qalibi də son gündə müəyyənləşib. Yarış boyu zirvəni asiyalılara uduzan ABŞ son gündəki uğurlu nəticələrlə liderliyə yüksəlib. Amerikalıların qazandıqları 113 medaldan 39-nun əyari qızıl olub. ABŞ komandasının üzvləri 41 gümüş və 33 bürüncə seviniblər.

Tarixində ikinci dəfə qalib olmaq şansı əldə edən Çin isə yekunda ikinciliklə kifayətlənib. Çinlilər amerikalılardan cəmi 1 qızıl az qazanıblar - 38 qızıl. Onlar 32 gümüş və 18 bürünc medal qazanmağı bacarıblar. Meydan sahibi Yaponiya “üçlüy”ü qayıb. Toplamda 58 medal qazanan yaponlar 27 qızıl əldə ediblər.

Böyük Britaniya olimpiyaçıları 4-cü, Rusiya idmançıları 5-ci yeri tutublar.

CÜDO ÜZRƏ MİLLİ KOMANDADA YENİ MƏŞQÇİLƏR HEYƏTİ

Avqustun 10-da Azərbaycan Cüdo Federasiyasında vitse-prezident Sadıq Sadıqovun rəhbərliyi altında iclas keçirilib. İclasda cüdo üzrə kişilərdən ibarət milli komandaya yeni təyinatlar olub. Pekin Olimpiadasının və açıq dünya çempionatının bürünc mükafatçısı Mövlud Mirəliyev cüdo millimizin baş məşqçisi,

Elçin İsmayilov, Elxan Rəcəbli, Şümşad Bəhramov, İlham Məmmədov və Zaur Babayev isə onun köməkçiləri təyin olunub. Bundan sonra böyükər və gənclərdən ibarət komandalarda birlikdə məşq etməsi qərara alınıb. Yeni təyin olunan məşqçilər heyəti isə hər iki komandaya nəzarəti həyata keçirəcək.

Sadıq Sadıqov federasiya tərəfindən cüdo üzrə milli komandamızın Riordan Tokioya qədər dövrü əhatə edən müddət ərzində respublika və beynəlxalq səviyyəli təlim-məşq toplanışlarında iştirakının yüksək səviyyədə təmin olunduğunu qeyd edib. O, cüdoçularımızın bu dövəndə keçirilən Avropa və dünya çempionatlarında, eləcə də

“Böyük dəbilqə” və Qran-pri turnirlərində mübarizə apardıklarını diqqətə çatdırıb. Vitse-prezident yeni məşqçilər heyətində yer alan mütəxəssislərin həm idmançı, həm də məşqçi kimi təcrübəyə malik olduqlarını vurğulayıb və bunun komandanın uğurlar qazanmasında önəmli rol oynayacağına inandığını bildirib. Qurum rəsmisi çıxışının sonunda yeni təyinat alan məşqçilər

heyətini təbrik edib və onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar diləyib.

Sonda cüdo üzrə kişilərdən ibarət yığma komandanın yeni baş məşqçisi Mövlud Mirəliyev onlara göstərilən etimada görə federasiya rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirib və milli komandamızın böyük uğurlara imza atacağına ümidvar olduğunu söyləyib.

İclasda Azərbaycan Cüdo Fe-

derasiyasının baş katibi Elmar Babanlı və baş katibin müavini Elnur Əşrəfoğlu iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, avqustun 2-də Tokio Olimpiadasındakı uğursuz çıxışı əsas götürülərək millimizin məşqçilər heyəti bütünlüklə istefaya göndərilib. Belə ki, ukraynalı baş məşqçi Ruslan Maşurenko başda olmaqla, onun bütün köməkçiləri komandadan uzaqlaşdırılıb.

MÖVLUD MİRƏLİYEV:

- Mövlud müəllim, bu yaxınlarda Azərbaycan Cüdo Federasiyasının məşqçilər heyətində yeni təyinatlar oldu. Bu təyinatla əsasən, Sizə federasiya tərəfindən böyük etimad göstərilərək yığma komandanın baş məşqçi vəzifəsi həvalə olundu.

- Bəli, Azərbaycan Cüdo Federasiyasının rəhbərliyi bizə etimad göstərərək belə bir məsul vəzifəyə təyin etdi. Bizə göstərilən etimada görə federasiya rəhbərliyinə minnətdarlığımı bildirirəm. Bu, çox məsuliyyətli bir yüküdür. Məşqçilər heyətində yer alan hər birimiz məsuliyyətimizi yaxşı dərk edirik. Bizdən əvvəlki məşqçilər heyəti də kifayət qədər uğurlu nəticələr əldə ediblər. Onların zəhmətini danmaq olmaz. Çalışacağıq ki, bu etimadı doğruldaraq yaxşı nəticələr qazanaq.

- Siz həm Afina və Pekin olimpiadalarında idmançı kimi, həm də Rio-2016 Yay Olimpiya Oyunlarında köməkçi məşqçi kimi komandanın tərkibində yer almısınız. Yəqin ki, bu təcrübə sizə işinizi doğru istiqamətdə qurmağa kömək olacaq.

- Bəli, bundan əvvəl yığmada köməkçi məşqçi vəzifəsində çalışmışam. Həmin vaxtlarda kifayət qə-

“UĞURSUZLUĞA SƏBƏB PSIXOLOJİ GƏRGİNLİKDİR”

Bu günlərdə Azərbaycan Cüdo Federasiyasının məşqçilər heyətində dəyişiklik oldu. Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarındakı uğursuzluqdan sonra komandanın məşqçilər heyəti istefaya göndərildi. Ötən həftə isə federasiyanın keçirilən iclasında komandaya yeni məşqçilər təyin olundu. Cüdo Federasiyasının vitse-prezidenti Sadıq Sadıqovun rəhbərliyi altında keçirilən iclasda Pekin-2008 Yay Olimpiya Oyunlarının və açıq dünya çempionatının bürünc mükafatçısı Mövlud Mirəliyev cüdo millimizin baş məşqçisi, Elçin İsmayılov, Elxan Rəcəbli, Şümşad Bəhramov, İlham Məmmədov və Zaur Babayev isə onun köməkçiləri təyin olundu. Bu günlərdə komandaya yeni baş məşqçi təyin olunan Mövlud Mirəliyevlə əlaqə saxladığımız. Daha əvvəl də əsas yığmada məşqçilər heyətində yer alan Mövlud müəllim ona ünvanlanan suallarımızı cavablandırdı.

dər uğurlu nəticələrimiz olub. Rio Olimpiadasında komandamız iki gümüş medala sahib çıxmışdı. Bundan başqa cüdoçularımız bir sıra yarışlarda da uğurla çıxış etmişdilər. Təbii ki, məqsədimiz yenə də eynidir - yalnız irəli getmək və medallar qazanmaq. Tezliklə, komanda ilə məşqlərə başlayacağıq. Artıq Paris Olimpiadasına 3 ildən bir qədər də az vaxt qalıb. Çalışacağıq ki, əvvəlki təcrübəmizdən yararlanaraq bacardığımız qədər komandaya öz töhfəmizi verək.

- Millidə əsasən nələrə üstünlük verəcəksiniz?

- Olimpiya Oyunlarında iştirak edən idmançılarımıza hələ ki, bir müddət istirahət verilib. Tezliklə məşqlərə başlayacağıq. Bildiyiniz kimi, federasiya tərəfindən bundan sonra böyüklər və gənclərdən ibarət komandalara birlikdə məşq etməsi qərara alınıb. Biz eyni zamanda hər iki komandaya nəzarət edəcəyik. Gənclər arasında yetərincə perspektivli idmançılar var ki, qarşıdakı vaxtlarda onları əsas yığmaya cəlb edəcəyik. Belə gənclərin böyüklərlə birgə məşq edərək təcrübə qazanması və onların növbəti yarışlarda iştirak etməsi hazırlıq səviyyələrinin də artmasına böyük ölçüdə təkan verəcək. Hesab edirəm ki, federasiyanın qəbul etdiyi bu qərar təqdirəlayiqdir.

- Belə çıxır ki, əsas yığma komandanın heyətində dəyişikliklər olacaq?

- Əsaslı dəyişikliklər olmayacaq. Yığmada çıxış edən idmançılarımızın hər biri öz çəkisində favorit sayılırlar. Düzdür, ola bilər ki, hansısa idmançı karyerasını başa vursun. Məsələn, 66 kq çəki dərəcəsinə çıxış edən Nicat Şixəlizada karyerasını başa vurdu. Təbii ki, bu yığmaya yeni perspektivli idmançıların gəlişinə yol açır. Bu gün bizim ağır çəki dərəcəsinə müəyyən çətinliklərimiz var. Bildiyiniz kimi, bu çəki dərəcəsinə əsasən, Uşangi Kokauri mübarizə aparır. Çalışacağıq ki, tədricən ağır çəkide olan problemləri aradan qaldıraq. Gənclər arasında ən ağır çəkide iştirak edən perspektivli idmançılarımız var. Məşqlər zamanı onların potensialını daha yaxından izləyərək seçimlər edəcəyik.

- Yığmaya yeni təyin olunan baş məşqçi kimi, Tokio-2020-də cüdoçularımızın uğursuz çıxış etməsi ilə bağlı fikirləriniz marqlı olardı.

- Düzdür, mən onların arasında olmamışam. Buna görə də hansı problemin olduğunu dəqiq deyə bilmərəm. Amma fakt budur ki, komandanın tərkibində yer alan idmançılar olimpiadaya qədər yaxşı nəticələr göstərirlər. Rəhbərlik də onlar üçün hər cür şərait yaratmışdı. İstər təlim-məşq toplanışlarında, istərsə də yarışlarda komandanın iştirakı üçün hər cür şərait yaradılıb. Bir sözlə, federasiya onlar üçün heç nəyi əsirgəməyib. Olimpiada zamanı hiss olunurdu ki, idmançıların psixoloji vəziyyətləri o qədər də yaxşı deyil. Olimpiya Oyunlarının cüdo yarışlarında hər gün bir çəki dərəcəsinə qaliblər müəyyənləşir. Ola bilər ki, yarışlar zamanı bu gün medalsız qalan cüdoçunun uğursuz çıxışı növbəti idmançıya da psixoloji təsir göstərib. Bu anları mən Afina və Pekin Yay Olimpiya Oyunlarında idmançı kimi yaşadığım üçün onları daha yaxşı başa düşürəm. Orada ilk olaraq 60 kq çəki dərəcəsinə çıxış edən idmançılar mübarizəyə başlayırlar. Həmin çəkide çıxış edən idmançı məğlub olanda sonrakı idmançılar

daha çox həyəcan keçirirlər. Təbii ki, idmançıların bu uğursuz çıxışı məşqçiyə də təsir edir. Onlar belə bir yarışlarda idmançılardan mütləq nəticə gözləyirlər. İdmançılar isə belə hallarda özlərini psixoloji cəhətdən idarə edə bilmirlər. Hamı ondan medal gözlədiyi üçün idmançının üzərində böyük təziq olur. Amma bir məsələni qeyd edim ki, bir uğursuz nəticəyə görə yığmanın bütün idmançılarını komandadan uzaqlaşdırmaq da düzgün deyil. Bu idmançılar olimpiadaya qədər uğurla çıxış edərək, həmin yarışa lisenziya qazanıblar. Əgər onlar zəif olsa idilər, heç bu Oyunlara belə lisenziya qazana bilməzdilər. Onu da deyim ki, komandamız budəfəki Olimpiya Oyunlarına tam heyətlə yollanmışdı. Təəssüf ki, nəticə uğurlu alınmadı.

- Bəs püşk amilində komandamızın şanssız olduğu fikrinə münasibətiniz necədir?

- Təbii ki, püşkdən də çox şey asılıdır. Amma hər şeyi də püşkün üzərinə atmaq olmaz. Hər kəs bilir ki, Olimpiya Oyunları ən güclülərin iştirak etdiyi bir yarışdır. Burada zəif rəqib olmur. Bu nəhənglərin mübarizəsində isə mükafatçılar sırasına düşmək üçün ən güclülər ilə güləşib, onları məğlub etməlisən. İlk mərhələdə olmasa belə, sonrakı görüşlərdə ən güclü ilə mübarizə aparmalı olacaqsan. İdmançı püşkə baxmayaraq sona qədər güləşməli, istədiyi nəticəni əldə etməlidir. Ola bilər ki, püşk də müəyyən rol oynayıb. Amma mən uğursuzluğa əsas səbəb kimi, psixoloji gərginliyi görürəm.

Azər Əlizadə

Boccia – bir ömür yoludur!

Boccia - çoxlarının eşitmədiyi bir idmandır, ancaq bir klub tapa bilənlər üçün ömür yolu təqdim edən bir idman növüdür. Boccia-bot-ça kimi tələffüz olunur. Ciddi əlilliyi olan insanların bu idman növündə iştirak etmələri üçün hazırlanmış və ən sürətlə inkişaf edən, yayılan Paralimpiya idman növlərindən birinə çevrilmişdir. İngiltərə Boccia klubu-

nun inkişaf üzrə mütəxəssisi Mark Scott "London paralimpiyasından bəri müəyyən bir təkən" söyləməklə bərabər "bu idman növü geniş ictimaiyyətdə yaxşı məlum deyil"-demişdir. Küçədə kiminsə yanına yaxınlaşıb boccia nədir?- deyər soruşsaq, bir ip ucu olmaz. Bəzi insanlar hələ də bu idman növü haqqında məlumsızdırlar.

Azərbaycanda boccia idman növünün inkişafına 6 il əvvəl başlanılıb. 18 mart 2018-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə bu idman növü üzrə Boccia İdman Federasiyası yaradılıb. Federasiyanın vitse-prezidenti Vüqar Əsgərov, baş katibi və komandanın baş məşqçisi İlham Məhərrəmovdur.

BOCCIA - ən ağır kateqoriyalı əlillik dərəcəsi olan şəxslərin

məşğul olduğu bir idman növüdür. Boccia idman növü ilə bütün ağır kateqoriyalı - uşaq serebral iflici, əzələ distrofiyası, miopatiya, beyin travması, dayaq-hərəkətin pozulması və s. kimi əlillik dərəcəsi olan şəxslər məşğul ola bilər. Serebral iflici olan insanlar doğuşdan, bəzən də həyatdan alınan fiziki məhdudiyyət zamanı hərəkətililik və zəhməti məhdudlaşdıran şərtlər daxil olmaqla, hər kəs tərəfindən qəbul edilən digər idman növləri ilə məşğul ola bilmirlər. Bu baxımdan boccia idman növü fiziki məhdudiyyəti olan, daha doğrusu əzələ zəifliyi olan şəxslərin asanlıqla məşğul ola biləcəkləri idman növüdür. Bu idman növü ilk dəfə olaraq 1978-ci ildə İtaliyada yaradılıb. Boccia idman növü 1984-cü ildən başlayaraq Paralimpiyada yarış proqramlarına daxil edilib.

İngiltərədə ilk dəfə 1984-cü ildə Paralimpiya oyunlarında bu idman növündən istifadə edilib. 2012-ci

İldə İngiltərə 61 Boccia klubuna malik olub. Lakin bu profil heç bir olimpiya ekvivalenti olmadığından oyunçuları tanınmadığından nə oyuncu bu oyundan zövq alırdı, nə tamaşaçı. Zaman-zaman daha ciddi əlilliyi olan fiziki məhdudiyyətli insanların oynaya bilməsi üçün bir çağırışlar oldu. Boccia oyunçuları 12,5 metr ölçülü bir məsafədən yuvaya mümkün qədər yaxın olan topları sürtməlidirlər. Bir oyunçu topu ata və ya vura bilmirsə, bir eniş istifadə edə bilər. Əlləri ilə topu sərbəst buraxa bilməyənlər başları ilə işarə edə biləcək bir cihazdan istifadə edə bilərlər. Bu idman növü ağır fiziki məhdudiyyətləri olan insanların asanlıqla oynaya biləcəkləri bir idman növüdür. Fiziki məhdudiyyətli şəxslər üçün idmanın faydaları, o cümlədən zehni sağlamlığı və tam bir sosial həyata faydaları hər kəs üçün eynidir.

BOCCIA – təkə əlilliyi olan şəxslərin məşğul olduğu idman növü deyil. Boccia - əlilliyi olan şəxslərin sosial reabilitasiyasını inkişaf etdirən, onların cəmiyyətdə özünə təsdiqini formalaşdıran və aktiv həyat tərzini yaşamalarına imkan yaradan bir sahədir.

Beynəlxalq Boccia İdman Federasiyası (BISFED) 2008-ci ildə yaradılıb. Azərbaycanda isə bu idman növü 2013-2014-cü illərdən başlayaraq Milli Paralimpiya Komitəsinin dəstəyi ilə inkişaf etdirilməyə başlamışdır.

Boccia İdman Federasiyasının yaranmasından sonra Azərbaycan Boccia Milli Komandası formalaşdı. Az sonra Azərbaycan Boccia Komandası beynəlxalq yarışlarda iştirak etməyə başladı. Boccia Milli Komandası 2018-ci ilin oktyabr ayında İtaliyanın Olbia şəhərində keçirilən Açıq Regional Çempionatda iştirak etdi. Həmin yarışda idmançımız Bəhruz Mirzəyev qızıl medal qazanaraq bayrağımızı zirvələrə yüksəldib, himnimizi səsləndirdi. Üçrəngli bayrağımızın kürsünün ən yüksək hissəsində dalğalanması və himnimizin səs-

lənmesi təkçə sağlam idmançılara deyil həm də fiziki məhdudiyyətli gənclərin də bacarığını bir daha nümayiş etdirdi. Qürurvericidir ki, fiziki məhdudiyyətli gənclər də qələbə sevinci və vətənpərvərlik nümayiş etdirə bilirlər. Boccia idman növü üzrə Paralimpiya Milli Komandamızın beynəlxalq yarışda qazanan ilk medalı Azərbaycana gətirilib. Xatırladaq ki, bu yarışda komandamız bürünc medala sahib çıxmışdı.

Sonrakı illər ərzində komandamız Xorvatiya, İsrail, İspaniya kimi ölkələrdə iştirak edərək uğurlarını davam etdirdilər.

Böyük Britaniyanın Azərbaycandakı səfirliyi ölkəmizdə boccia idman növünün inkişafına dəstək məqsədilə tanınmış britaniyalı məşqçi Metyu Kendrikin Bakıya iki günlük səfərini təşkil etmişdir. Görüş Milli Paralimpiya Komitəsinin ofisində Komitənin baş katibi Kamal Məmmədovun da iştirakı ilə baş tutmuşdur. İki günlük səfər müddətində yanvarın 10-11-də yerli boccia məşqçiləri, idmançıları üçün Ramanada yerləşən Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin 1 nömrəli Sağlamlıq imkanları məhdud Gənclərin Peşə Reabilitasiya Mərkəzində təlim-məşq toplantısı keçirilmişdir. Boççia idmanı haqqında bir neçə maarifləndirici videolar nümayiş etdirilmişdir. Əsas məqsəd idmanın bu növünə diqqəti cəlb etmək və sağlamlıq imkanları məhdud şəxslər arasında bu idmana qoşulmaq üçün stimulyatmaqdır.

Komanda olaraq isə əsas hədəf və məqsədimiz cəmiyyətimizdə əlilliyi olan şəxsləri bocciaya cəlb etmək, onları əvvəlcə cəmiyyətə inteqrasiyasını formalaşdırmaq və daha sonra ciddi məşq proseslərini həyata keçirərək üçrəngli bayrağımızı zirvələrə ucaltmaq və himnimizi səsləndirmək olacaqdır!

Gücümüz birlikdədir!

Nərmin Kazimova

Mətbuat Katibi və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri

AZƏRBAYCAN MİLLİ İDMAN NÖVLƏRİ ASSOSİASIYASI

Azərbaycan o nadir ölkələrdəndir ki, qədim və zəngin ənənələri olan milli oyunları sadəcə idman, mübarizə növü deyil, həm də milliliyin, ruhun, mənəvi dəyərlərin, ədalət və haqqın tərənnümçüsüdür. Azərbaycanın milli oyunları xalqın ümumi mədəniyyəti ilə qırılmaz surətdə bağlıdır. Milli oyunlarımızın yayılması və inkişafı ictimai həyatın, ilk növbədə ictimai istehsalın tələbi ilə bağlıdır. Milli idman hər bir xalqın özünə mənsubluğunun, qan yaddaşının, öz torpağına bağlılığının bariz nümunəsidir. O gənclərdə cəsarət, igidlik, iradə, dözümlülük, əməkdən zövq almaq, Vətəni müdafiəyə hazır olmaq kimi keyfiyyətlər aşılamaqda əvəzolunmaz bir vasitədir. Azərbaycan milli idman növ-

ləri özünün spesifik xüsusiyyətlərinə görə digər xalqların milli idman növlərindən daha çox sülhsevər xarakterə malikdir. Belə ki, Azərbaycan milli idman növlərində zorakılıq, qəddarlıq, qeyri-insani təsir elementlərinin heç biri öz əksini tapmamışdır.

Milli oyunlar bu günün nəzər-nöqtəsindən sadəcə bir idman növüdür. Lakin tarixi ən qədim dövrlərə gedib çıxan bu növ, əslində, köklü ictimai-sosial hadisədir. Çünki əvvəlcə ümumi, daha sonra milli-mental libaslı mürekkəb mədəni-sosial dəyərləri olan cəmiyyətləri quranadək insanın ən ümdə

vəzifəsi özünü təsdiq etmək olub. Bunun da əsas göstəricisi fərdin fiziki imkanları və ilk növbədə, gücü idi. Əslində, yaşamaq uğrunda mübarizənin əbədi həqiqəti güləşi tam mənada idman və əyləncə hadisəsi olmasına imkan verməyəcək. Elə bu günün özündə də, kosmos və atom eralarında, milli növlərimizin əsas bazası sayılan güləş, böyük tarixi missiyanın daşıyıcısıdır. «İgidlik ondur, doqquzu qaçmaq» məsələsinin həqiqət tarixçəsinə rəğmən, milli kökə bağlılıq güləşin Azərbaycandakı ənənələrini və rolunu zərər

qədər də azaltmayıb.

Elə bu günün özündə hansı obaya, oymağa, kəndə ayaq qoysan, təfəkkürün, təlim-tərbiyə, mühit və sosial davranış həqiqətlərinin qoçaqlıq və igidlik ruhuna söykənən pəhləvanlıq üzərində qurulduğunu əyani hiss edə bilərsiniz. Obrazlı desək, indinin özündə də kəndlərimizdə hər bir valideyn üçün övladının sağlamlığı, qəhrəmanlığı, cəmiyyətə faydalı yetişməsi pəhləvanlıq ruhu, bacarığı ilə ölçülür. Bu, minillərdən bəri torpağı şərqdən qərbə, cənubdan şimala və əksinə,

qərbdən şərqə, şimaldan cənuba doğru axınların mərkəzində yerləşən Azərbaycan üçün milli özünüqoruma instinkti olub və belə də qalır.

Sovet dönməində o qədər də məşhur olmayan milli idman növləri müstəqillik qazandıqdan sonra sürətlə inkişaf etməyə başlamışdır. Azərbaycan, yeni addımlar atan hər bir ölkə kimi, bir çox sahələrdə özünü tanıtmaya ehtiyac duyurdu. Sözsüz ki, bu mənada idmanın və onun tərənnümçülük xüsusiyyətlərinin rolu danılmazdır. Təbii, bunun üçün, ilk növbədə, ölkənin simasına çevrilən növlərə dəstək verilməsi vacibdir. Bunu, ilk olaraq, həmişə düşünülmüş siyasəti, müdrikliyi, səs-səda doğuran addımları ilə seçilən görkəmli ziyalı, SSRİ idman ustası, Əməkdar məşqçi, Tərəqqi medalının sahibi, Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi, Pedaqoji elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, Azərbaycan Milli İdman Növləri Assosiasiyasının təsisçisi və ilk prezidenti professor Xanlar Qurbanov etmişdir. Təcrübəli müəllim yeni yaranan Azərbaycanı dünya idman aləminə tanıtdırmaq üçün, Milli İdman Növləri Assosiasiyasının (AMİNA) yaradılmasını lazım bildi.

Beləliklə, Azərbaycan Milli İdman Növləri Assosiasiyasının əsası qoyuldu: Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 6 iyun 1990-cı il 246 Nəli qərarına müvafiq olaraq, assosiasiya iştirakçılarının təsis konfransının 25 aprel qərarı ilə yaradıldı. AMİNA nizamnaməyə uyğun, respublikada milli idman növlərinin inkişafını həyata keçirən və idarə edən xeyriyyəçi, könüllü və ictimai idman təşkilatıdır. Assosiasiya hüquqi şəxs olaraq öz möhürü, bankda hesabı, ştamp və atributikasına malikdir. Birliyə 5 milli idman növü – güləş, zorxana, nörd, atüstü və mütəhərrik oyunları daxildir. Azərbaycan Milli İdman Növləri Assosiasiyası onun üzərinə düşən vəzifələrlə birlikdə aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- Milli idman növlərinin inkişaf etdirilməsinin məqsədyönlü kompleks proqramını hazırlayır və reallaşdırır;
- Milli idman növləri üzrə idman yarışlarının qaydalarını, proqramını və ölkə daxili yarışların əsasnamələrini hazırlayır, təsdiq edir;
- Ölkə ərazisində milli idman

növləri üzrə respublika və beynəlxalq yarışları təşkil edir və keçirir;

– Digər təşkilatlarla birlikdə beynəlxalq tədbirlərdə və proqramlarda iştirak edir;

– Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi ilə birlikdə «Assosiasiyaya daxil olan milli idman növləri üzrə yığma koman-

dalar haqqında əsasnamə»ni təsdiq edir;

– Milli idman növləri üzrə idman təsnifatı normativlərini və tələblərini işləyib hazırlayır və təsdiq üçün Gənclər və İdman Nazirliyinə təqdim edir;

– Milli-xalq idman növləri üzrə beynəlxalq miqyasda assosiasiyanın maraqlarını təmsil edir;

– Digər ölkələrdə analogi assosiasiyalarla, federasiyalarla, əməkdaşlıq edir;

– Məşqçi kadrların və digər mütəxəssislərin hazırlanması, seçilməsi işində iştirak edir, ali məktəbdə təhsil alan milli idman növləri üzrə qabiliyyətli tələblər üçün təqaüd təyin edir.

Azərbaycan Milli İdman Növləri Assosiasiyasında aparıcı növlərdən biridə zorxana və pəhləvan güləşidir. Azərbaycan Zorxana Federasiyası 2007-ci ildən Beynəlxalq Zorxana İdman Federasiyalarının (BZİF) üzvüdür. BZİF-ə

taxtadan qurulmuş taxtdır. Gözəl səsləli mürşid sərdəm üzərində oturub idman oyununa xas olan musiqi və adətən "Şahnamə"dən seçilən cəngi şeirlərlə idmançıları təşviq edir.

Zorxana ortasında uzunluğunu 4 və ya 5, eni 4, dərinliyi 1 metr olan səkiz və ya altı güşəli yerdən aşağı meydan olur. Zorxana qədim Azərbaycan şəhərlərində pəhləvanların güləşdikləri meydandır. Azərbaycanda pəhləvanlığın milli kökenli, qədim, bənzərsiz təməl ənənələri var.

Zorxana idman növü üzrə milli

Assosiasianın tərkibində milli idman növləri ilə yanaşı, digər xalqların milli idman növləri də fəaliyyət göstərir:

1. ABA (Qədim türk güləşi)
2. Ssırım (Koreya güləşi)
3. Kazax kures (Qazax güləşi)
4. Kəmərləş (Türkdilli xalqlar güləşlərinin birləşməsi)
5. Kabaddi (Hind milli idman oyunu)
6. Sumo (Yapon güləşi)
7. Mas-reslinq (Yakutiya milli idmanı)
8. Alış güləşi (Qırğız milli idmanı)

İdmançılarımız Ümumdünya Köçəri Oyunlarında və digər ölkələrin keçirdiyi milli idman növləri yarışlarında da nailiyyətlər qazanmışlar. 2018-ci ildə Qırğızıstan respublikasının Çolpan-Ata şəhərində III Ümumdünya Köçəri Oyunları keçirilmişdir. Yarışda 80 ölkənin idmançıları 37 idman növündə mübarizə aparmışdılar. Bizim idmançılar isə 10 idman növündə təmsil olunurdular. İdmançılarımızın bu yarışda 80 ölkə arasında XII yerə çıxması uğurlu nəticənin və ölkəmizdə idmana və idmançılara yaradılan şəraitin bariz nümunəsidir. Nəticədə idmançılarımız uğurlu çıxış edərək 1 qızıl, 6 gümüş və 8 bürünc medala sahib çıxmışdılar.

Milli idman növləri üzrə idmançılarımızın qatıldığı bu yarışda milli güləş üzrə Süleymanov Cəlal (60 kq) I-yerə, Pəhlivan güləşi üzrə Süleymanov Cəlal (70 kq) III-yerə, Rəman Bəkirov (mütləq çəki) III-yerə, Alış güləşi üzrə Zutova Gözəl (+75 kq) II-yerə, Kəmr güləşi üzrə Rəmanov Elməddin (82 kq) III-yerə, Mas-Reslinq üzrə Ağayev Soltan (80 kq) III-yerə, Səfərov Rəsul (60 kq) II-yerə, Nərqiz İbrahimova (75 kq) II-yerə layiq görülmüşdülər. Bu yarışda milli idman növləri üzrə komandanın baş məşqçisi professor Xanlar Qurbanov olmuşdur.

Hal-hazırda Azərbaycan Milli İdman Növləri Assosiasiyasının prezidenti Qurbanov Kazım Xanlar oğludur. O, 1988-ci il avqustun 12-də Bakı şəhərində anadan olub. Azərbaycan Dövlət İqtisadiyyat Universitetinin "İqtisadiyyatın hüquqi tənzimlənməsi" fakültəsinə

52 dövlət daxildir. Bu qurum tərəfindən keçirilən bütün çempionatlarda Azərbaycan milli komandası iştirak edir.

Tarixi faktlara əsasən, zorxana 700 il öncə (hicri-şəmsi 7-ci əsr) Puryayi Vəli (Məhmud ibn Vəliyuddin) tərəfindən yenidən sistemləşdirilib. Zorxananın daha qədim tarixə malik olması da qeyd edilmişdir.

Zorxananın damı gümbəz, döşəməsi isə yer səthindən aşağıdır. Qapısı alçaq olduğundan oradan içəri girmək istəyən şəxs mütləq əyilməlidir. Qapıdan əyilərək keçmək idmançılara təvazökarlıq aşılrayır. Qapı "sərdəm"ə gedən dar və alçaq keçidə açılır. Sərdəm bir, bir metr yarım hündürlüyündə

komandamız 2007-ci ildən bu günə kimi müxtəlif beynəlxalq yarışlardan 70 qızıl, 55 gümüş, 69 bürünc medallar qazanmışlar. 2017-ci ildə keçirilən IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarında Zorxana idman növü üzrə yığma komandamız komanda hesabında II yerə layiq görülmüşdür. 2009-cu ildə Zorxana və pəhləvan güləşi üzrə keçirilən I Dünya kuboku yarışında ağır çəki dərəcəsində bütün rəqiblərinə qalib gələrək I yerə layiq görülməsi ilə əlaqədar Beynəlxalq Zorxana İdman Federasiyası (BZİF) tərəfindən Vüqar Qurbanov "Cahan pəhləvanı" (dünya pəhləvanı) adına layiq görülmüş və "Qızıl bazubənd"lə təltif edilmişdir.

bitirib (2006-2010). 2012-ci ildə AMİNA-nın vitse-prezidenti seçilib. 2019-cu il bu etimad 1-ci vitse-prezidentliyə qədər yüksəlib. 2014-2016-cı illərdə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin idman klubunun sədri olub. Bakı-2017 İslam Oyunlarında Azərbaycan zorxana millisinin nümayəndə heyətinin rəhbəri olub. 2018-2020-ci illərdə "Gömrükçü" idman klubunda inspektor işləyib. 2019-cu ildə "Əməkdar məşqçi" fəxri adına layiq görülüb. 10 aprel 2021-ci ildə Azərbaycan Milli İdman Novləri Assosiasiyasının (AMİNA) prezidenti kimi Kazım Qurbanov, Türkiyə Gənclər və İdman naziri Mehmet Muharrem Kasaboğlu və Dünya Etnosport Konfederasiyasının prezidenti Necmeddin Bilal Erdoğanın dəvətinə əsasən onlayn formatda keçirilən Dünya Etnosport Konfederasiyası (DEK) "Ənənəvi İdman Oyunlarının Dirçəldilməsi" mövzusunda 4-cü Etnosport Forumunda iştirak etmişdir. Forumun əsas məqsədi ənənəvi idman oyunlarının qorunması, dirçəldilməsi

və genişləndirilməsi, Türkiyənin Gənclər və İdman Nazirliyi ilə birgə ənənəvi idman oyunlarına alternativ yanaşma üsullarının təklif edilməsi və yeni strategiyanın yaradılması olmuşdur.

21-28 iyun 2021-ci il tarixlərində Tatarstan Respublikasının Kazan şəhərində Kəmərgüləşi üzrə dünya çempionatı və sumo üzrə gənclər və böyüklər arasında Avropa çempionatı keçirilmişdir. AMİNA-nın tərkibində olan bu idman növləri üzrə milli yığma komandamız ölkəmizi uğurla təmsil etmişdir. İdmançılardan Feyziyev Camal sumo güləşi üzrə +115 kq çəkidə III yerə, mütləq çəkidə I yerə, kəmərgüləşi üzrə mütləq çəkidə I yerə, Əliyev Sadiq sumo güləşi üzrə U 21 gənclər arasında 77 kq çəkidə III yerə, Ələsgərov Kamal U 23 gənclər arasında 77 kq çəkidə III yerə, Abdullayev Xəyyam kəmərgüləşi üzrə 70 kq çəkidə III yerə, Hacıyev Vəliş sumo güləşi üzrə gənclər arasında 92 kq çəkidə III yerə və kəmərgüləşi üzrə 90 kq çəkidə III yerə layiq görülmüşlər. Yığma ko-

mandamız kəmərgüləşi üzrə komanda hesabında II yeri tutmuşdur. Komandanın üzvü Feyziyev Camal kəmərgüləşi üzrə mütləq çəkidə qalib gəldiyinə görə məşin hədiyyə edilmişdir. Çempionatda Seymur Qurbanov və Rəsul Həsənov hakim qismində ədaləti qoruyublar.

Ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuz illərdir işğal altında olan topraqlarımızı düşməndən azad etdi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin edildi. Sözsüz ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə geniş idman infrastrukturu da yaradılacaq. Qarabağımızda beynəlxalq idman yarışları təşkil olunaçaq. Əminliklə demək olar ki, Azərbaycan idmanı ölkə başçısı, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da inkişaf edəcək, atletlərimiz yeni-yeni nailiyyətlər qazanacaqdır.

Seymur Qurbanov

Azərbaycan Milli İdman Növləri Assosiasiyasının baş katibi, dosent

Samir Süleyman oğlu Abdullayev

22 may 1971-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 1982-ci ildən "Neftçi" İdman Cəmiyyətində cüdo və sambo növləri ilə məşğul olub. Dəfələrlə şəhər, respublika və ümumittifaq turnirlərinin mükafatçısıdır.

1988-1992-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman İnstitutunda (indiki – AzDBTİA) ali təhsil alıb.

1992-1996 illərdə Azərbaycan Respublikasının silahlı qüvvələrində həqiqi hərbi xidmətdə olub. 1-ci Qarabağ savaşında Ağdam və Tərtər rayonlarında gedən döyüşlərdə fəal iştirak edib. Azərbaycan Respublikasının müharibə veteranıdır.

1999-2001 illərdə Mərkəzi Ordu İdman Klubunda cüdo üzrə məşqçi işləyib. 2001-2005 illərdə "Budo" idman klubunda cüdo üzrə baş məşqçi, 2005-2007 illərdə isə "Sakura" idman klubunda vitse-prezident vəzifəsində çalışıb.

2007-ci ildən Azərbaycan Sumo Federasiyasının prezidentidir. 2012-ci ildən Avropa Sumo Federasiyasının vitse-prezidentidir. 2018-ci ildə bu təşkilat tərəfindən "Gümüş nişan"la təltif olunub. Sumo üzrə "V DAN" sahibi, Beynəlxalq dərəcəli hakimdir.

2012-ci ildən AzDBTİA-nın baş müəllimi vəzifəsində çalışır. Bir neçə dərs vəsaiti, proqram və elmi məqalələr müəllifidir.

2014-cü ildə "Əməkdar məşqçi" adına layiq görüldü. Çoxsaylı tələbələr arasında bir «Əməkdar İdman Ustası», 20-ə yaxın «İdman Ustası» var.

2020-ci ildə Azərbaycan Milli İdman Növləri Assosiasiyasının vitse-prezidenti seçilib.

05 mart 2021-ci il tarixində "Azərbaycan Respublikasının Fəxri Bədən Tərbiyəsi və İdman İşçisi" adına layiq görüldü.

25 iyul 2021-ci il tarixində Avropa Sumo Federasiyasının prezidenti tərəfindən Fəxri Diplomla təltif olub.

SUMO - AVROPA OYUNLARINDA

23 iyul 2021-ci il tarixində Polşanın Siedlce şəhərində Avropa Sumo Federasiyasının hesabat-seçki konqresi keçirilmişdir. Azərbaycan Sumo Federasiyasının prezidenti cənab Samir Abdullayev yenidən 5 illik bu qurumun vitse-prezidenti vəzifəsinə seçilmişdir. Bu münasibətlə Samir müəllimlə görüşüb söhbətləşdik.

- Samir müəllim, Avropa Sumo Federasiyasına bu dəfə marketing üzrə vitse-prezident seçilmisiniz. Bu münasibətlə Sizi təbrik edirik. Federasiyada görülməli işlər çoxdurmu? Mümkünsə bir qədər bu barədə...

- Təbrikə görə çox sağ olun. Bəli, yetərinə görülməli işlər var. Ən başlıcaları ilə sizlərlə bölüşərim. İlk olaraq Avropa Sumo Federasiyasının saytını daha da təkmilləşdirməyi düşünürəm. Çünki sponsorlarla daha yaxın temas quraraq onları böyük yarışlara cəlb etmək fikrindəyəm. Onlar bizim haqqımızda məlumat almaq üçün ilk olaraq saytımıza baxacaqlar. Buna görə də federasiyanın saytı mükəmməl olmalıdı. Daha sonra bir neçə beynəlxalq təlim-məşq toplanışlarını, hakimlik və məşqçilik seminarlarını keçirməyi planlaşdırmışıq. Görülən işlərlə yanaşı sumo güləşini təbliğ etməklə yeni-yeni ölkələrdə sumo idman növünün federasiyalarını yaratmaq da qarşımızda duran əsas vəzifələrdəndir.

- Samir müəllim, bilirəm ki, Siz 2012-2021-ci illərdə Avropa Sumo Federasiyasının hakimlik üzrə vitse-prezidenti olmusunuz. Bu dövrdə hansı işlər görmüsünüz?

- Sumo yarışlarını ədalətli idarə etmək böyük əhəmiyyət kəsb edir və hakimlərinüzərinə böyük məsuliyyət düşür. Hakimlər obyektiv olmalı və düzgün qərar verməlidirlər ki, yarışların yüksək səviyyədə keçmə-

sini təmin etsinlər. Hakim yüksək idman mədəniyyəti nümayiş etdirməli və onun müstəqilliyini, qərəzsizliyini, yarışa gözdən sala biləcək hər hansı bir hərəkətə yol verməməlidir. Hakimlər görüşü idarə edərkən, öz vəzifəsini ləyaqətlə icra etməli, fəaliyyətində ədalətli, qərəzsiz və dəyanətli olmalıdırlar. Mənim Avropa Sumo Federasiyasında hakimlik üzrə vitse-prezident olduğum dövrdə bütün bu deyilənlərə əməl edilmişdir. Bütün yarışlarda hakimlərin işində texniki vasitələrin istifadə edilməsi tam təmin edilmiş, yarışların miqyasına görə onlara qonorar və kateqoriyalı sertifikatlar təqdim olunmuşdur.

- İndi isə Azərbaycan Sumo Federasiyası haqqında danışaq...

- Azərbaycan Sumo Federasiyası (ASF) 2007-ci ildə təsis olunub və elə həmin il Beynəlxalq Sumo Federasiyasına (İSF) üzv qəbul edilib. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin kollektiv üzvlərindən biridir. Azərbaycanın bir neçə bölgələrində sumo bölmələri fəaliyyət göstərir və sumo ölkəmizdə ən

sevilən idman növlərindən biridir. Beynəlxalq sumo aləmində ASF böyük hörmətə və nüfuza malikdir. Bütün bunların kökündə isə, təbii ki, üzərimizə gətirdüyümüz işləri ən yüksək səviyyədə icra etməyimiz, sumonun inkişafında həyata keçirdiyimiz məqsədyönlü fəaliyyət dayanır. Ölkəmizdə 2009-cu ilin aprelində sumo üzrə beynəlxalq

festival, 2012-ci ilin sentyabrında beynəlxalq turnir və 2017-ci ilin martında Azərbaycan açıq çempionatı keçirilmişdir. Yarışların yüksək səviyyədə təşkili İSF rəhbərliyi tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib və növbəti Avropa kubokunun və Avropa çempionatının Azərbaycanda keçirilməsi planlaşdırılmışdır.

- Pandemiya planlarınızı pozmadı ki?

- Pandemiyaya görə bütün sahələrdə olduğu kimi bizdə də bir müddət durğunluq oldu. Ancaq bu ilin noyabr ayında Azərbaycanda sumo üzrə irimiqyaslı beynəlxalq turnirin keçirilməsini planlaşdırmışdıq. Gələn ilin may ayında isə Avropa çempionatının Bakıda keçirilməsi razılığı alınıb. Əgər pandemiya şəraiti bizə imkan versə bu yarışları yüksək səviyyədə keçirəcəyik. Bizim üçün ən vacib yarış isə 2023-cü ildə Polşanın Krakov şəhərində keçirilməlidir. Sumo güləşinin Avropa Oyun-

ları proqramına daxil olmasını səbirsizliklə gözləyirik.

- Sumo güləşçilərimiz haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Sumoçularımız bu günə qədər beynəlxalq yarışlarda 150-dən çox medal qazanmışlar. Onların arasında ən yaxşı nəticə göstərən idmançılarımızdan Qafarov Nizami, Bağirov Zaur, Kazımov Rəşad, Sadıqov Namiq, Əhmədov Əmiraslan və Feyziyev Camalın adlarını çəkə bilərəm. Hal-hazırda komandamızda nəsil dəyişməsi gedir. Artıq üstünlük cavan idmançılara verilir.

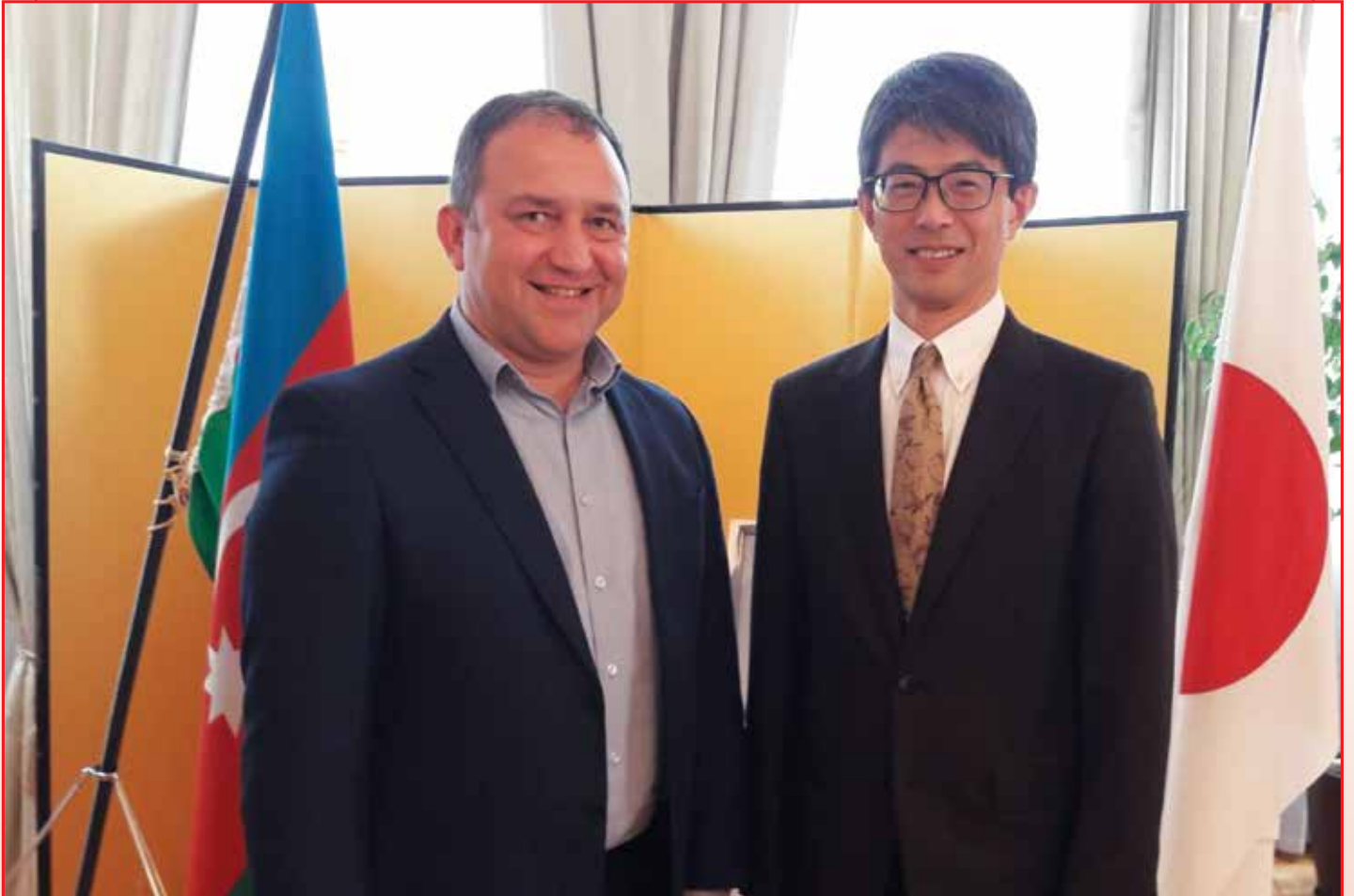
Onu da qeyd edim ki, yığma komandamızın bir neçə üzvü 44 günlük Vətən Müharibəsində iştirak edib, gərgin döyüşlərdə mənfur düşməyə aman verməyərək medallarla təltif olunublar.

- Samir müəllim, sonda ürək sözləriniz...

- Düşünürəm ki, hər bir insan idman etməlidir. İdman həyatımızın ayrılmaz hissəsinə çevrilməlidir. İdman sağlam olmağımıza kömək edir. İdmanla məşğul olan insanlar daha az xəstələnir və onların güclü toxunulmazlıqları var. İdmanla məşğul olan insan duruşu və bədən quruluşu ilə asanlıqla tanınır. Hər kəs bilməlidir ki, sağlam olmaqdan daha vacib bir şey yoxdur. Sağlam olmaq üçün idmanla məşğul olmalısın. İdmanı sevin, idmanla məşğul olun və idmandan zövq alın!

- Samir müəllim, müsahibəyə görə Sizə təşəkkür edir, işlərinizdə uğurlar arzulayırıq!

Nailə Abdullayeva

Nicat Ələkbərli:

mişə mənə deyir ki, hər kəs özünü və Vətəninə müdafiə etməyi bacarmalıdır. Çünki biz həm də gələcəyin əsgərləyirik. Əvvəlcə idmanla özüm üçün məşğul olurdum. Sonra isə tanınmış Azərbaycan idmançıları qazandıqları qələbələriylə mənə peşəkar idmana keçməyə ruhlandırıdılar. Mən də beynəlxalq yarışlarda öz çıxışımlla üçrəngli bayrağımızı yüksəltməyə çalışıram.

- Neçə ildir ki, peşəkar idmandasan? Hazırda harada və kimin rəhbərliyi ilə məşq edirsən?

- Artıq 6 ildir ki, peşəkar idmanla

çempionatına qatıldım. Gərgin mübarizə əzmində keçən yarışın final görüşündə rəqibimə 1 xal hesabı ilə uduzaraq, 2-ci yerə layiq görüldüm.

Son yarışım isə Bakıda keçirilən Xocalı kuboku uğrunda olub. Bu yarışda da uğurlu çıxış edərək 1-ci yerə yüksəldim.

- Pandemiya bütün sahələrə öz mənfi təsirini göstərdi. Təəssüflər ki, bu idmandan da yan keçmədi. Ən böyük idman yarışları belə təxirə salındı. Ancaq yəqin ki, sən həvəsdən düşmədin...

"OLİMPİYAÇILARIMIZI DİQQƏTLƏ İZLƏYİRDİM"

- Nicatı yaxından tanıyaq...

- Mən, Nicat Ələkbərli 2005-ci ildə Sumqayıt şəhərində anadan olmuşam. Hazırda Bakıda, 248 nömrəli məktəbin 11-ci sinif şagirdiyəm. Orta məktəbi bitirdikdən sonra peşəkar idmançı kimi təhsilimi Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında davam etdirməyi düşünürəm.

- İdmana gəlişin necə olub? Bu, valideynlərinin təşəbbüsü ilə olub, yoxsa dünya şöhrətli Azərbaycan idmançıları səni həvələndirib?

- Məni idmana atam gətirib. O özü də idmançıdır. Əlbəyaxa döyüş növləri üzrə idman ustasıdır. Hə-

məşğulam. Hazırda dəfələrlə dünya, Avropa və müxtəlif beynəlxalq yarışların qalibi olmuş Eduard Məmmədovun rəhbərliyi ilə məşq edirəm.

- Yəqin ki, yığma komandanın tərkibində beynəlxalq yarışlarda da qüvvəni sinamısan. Nəticələr necə olub?

- Bəli, yığma komandanın tərkibində bir çox yarışlara qatılmışam. Ən yaxşı nəticəm isə 2019-cu ildə olub. Macarıstanın Budapeşt şəhərində keçirilən WAKO Dünya kubokunda bütün rəqiblərimə qalib gələrək, 1-ci yerə çıxdım. Bir müddət sonra isə Macarıstanın Györ şəhərində keçirilən WAKO Avropa

- Əlbəttə yox. Pandemiyaya görə məşqlər dayansa da mən individual olaraq məşq edirdim. Zalda məşqlər olmadığına görə açıq havada məşq edirdim. Görüşməskdə Eduard müəllimin bütün tapşırıqlarını tam olaraq yerinə yetirməyə çalışırdım. Sözü düz maskada məşq etmək çox üzücü idi. 10-15 dəqiqə məşqdən sonra nəfəs almaq çətinləşir. Elə istəyirsən maskanı çıxarıb atasan. Ancaq bir müddət sonra ona da alışdım. Həm də bir amilin də çox böyük köməyi oldu. Bir bədii filmə əsgər idmançıları ələqazlarla qaçırıdılar. Fikirləşdim ki, onlar ələqaz ilə məşq edirlər, biz isə adi maskadan istifadə etmək istəmirik.

- Qarşıda səni daha hansı məsul yarışlar gözləyir və bu yarışlara hazırlıq prosesi necə gedir?

- Hal hazırda biz Avropa çempionatına hazırlaşırıq. Yarışlara hazırlıq Eduard müəllimin ciddi nəzarəti altında keçir. Bizim zəif nöqtəmizi ondan yaxşı bilən yoxdur. Odur ki, çalışıram məşqçimin bütün göstərişlərinə əməl edirəm.

- Tokio 2020 Olimpiadası başa çatdı. Kikboksun olimpiya növü olmamasına görə təəssüflənəmişən ki?

- Hərdən belə hisslər olurdu. Ancaq indi təəssüflənmirəm. Çünki kikboksing dünyada artıq yetərincə populyar idman növüdür və artıq 2024-cü ildə Parisdə keçiriləcək Olimpiya oyunlarına daxil edilib.

- Olimpiadada iştirak etməsən də yaxın ki, idmançılarımıza azarkeşlik edirdin...

- Əlbəttə azarkeşlik edirdim. Əsasən də Rafael Ağayevə. Təəssüflər ki, qızıl medal başqasına qismət oldu, amma Rafael buna layiq idi. Fərsətdən istifadə edib Olimpiada mükafatçılarımızı təbrik edir, onlara möhkəm can sağlığı, yeni-yeni qələbələr qazanmağı arzulayıram. Allah o günləri bizə də qismət etsin!

Vidadi Baxşiyev

